

Yleistajuinen tiivistelmä

Liikesalaisuuksien suojaaminen – direktiiviehdotus

Taustaa

Liikesalaisuusvarkaudet ovat **kasvava ongelma**. Tutkimuksen mukaan noin neljännes eurooppalaisista yrityksistä joutui vuonna 2013 tietovarkauden kohteeksi vähintään kerran (vuonna 2012 osuus oli 18 %).

Liikesalaisuuksien **suojan taso vaihtelee** huomattavasti EU-maiden kesken, sillä liikesalaisuuden käsitettä ei ole määritelty EU:n tasolla, vaan eri maiden kansalliset säännökset poikkeavat toisistaan.

Liikesalaisuuksien suojaamista koskeva EU:n oikeudellinen kehys on **vaikeaselkoinen** käyttäjien kannalta.

Mitä tarkoitetaan liikesalaisuuksilla?

Liikesalaisuuksilla tarkoitetaan **olennaista tietoa**, jonka yritykset, tutkijat ja innovoijat yleensä pitävät salassa – joko oman organisaationsa sisällä tai kumppaniverkostoissaan – voidakseen saavuttaa tai säilyttää **kilpailuetua**.

Liikesalaisuudet voidaan yleisesti jakaa kahteen tyyppiin:

- **tekniset** salaisuudet (valmistusmenetelmät, reseptit, kemialliset yhdisteet jne.)
- **kaupalliset** salaisuudet (asiakasluettelot, markkinointitutkimusten tulokset, uusien tuotteiden lanseerausta koskevat tiedot jne.).

Muutokset

Uudella direktiiviehdotuksella halutaan **yhdenmukaistaa kansallisia säännöksiä**, jotta liikesalaisuusvarkauksien tai muiden väärinkäytösten uhreilla

- on mahdollisuus puolustaa oikeuksiaan tuomioistuimessa
- on käytettävissään riittävät ja vertailukelpoiset oikeussuojakeinot kaikkialla EU:ssa.

Ehdotuksessa

- eritellään käytettävissä olevat **muutoksenhakukeinot** (esim. mahdollisuus estää kilpailijoita käyttämästä varastettuja tietoja)
- parannetaan uhrien mahdollisuuksia hakea **vahingonkorvauksia**
- säädetään luottamuksellisten tietojen suojasta myös **oikeudenkäyntien** aikana.

Hyödyt ja hyötyjät

Liikesalaisuuksien suojan parantaminen hyödyttää **yleisesti**, sillä se lisää sijoittajien halukkuutta investoida tutkimus- ja kehitystoimintaan, mikä tukee työllisyyttä ja uusien ja parempien tuotteiden tuloa markkinoille.

Erityisen tärkeitä parannukset ovat

- **pk-yrityksille ja uusille yrityksille**, joille tietojen luottamuksellisuudella on vieläkin suurempi merkitys kuin suuryrityksille
- innovatiivisille ja **tiedolliseen pääomaan** (taitotieto, t&k, luovat tuotteet) erikoistuneille yrityksille.

EU:n tason toimien tarve

Liikesalaisuuksien suojasta säädetään EU:ssa nykyisin vain **kansallisella tasolla**, ja eri maiden säännökset eroavat toisistaan merkittävästi. Joissakin EU-maissa ei ole erityistä liikesalaisuuksia koskevaa lainsäädäntöä lainkaan.

Tämä **vaikeuttaa kauppaa** (taitotiedon ja teknologian hankkiminen, jakaminen tai lisensiointi) ja **tutkimusta** EU:ssa, mikä tekee innovoinnista tarpeettoman riskialtista ja vaikeaa.

Myös yritysten, tutkijoiden ja innovoijien kansainvälinen **yhteistyö** kärsii.

Voimaantulo

Direktiivin on määrä tulla voimaan **4 vuoden kuluessa** ehdotuksen tekohetkestä, mutta mahdollisesti jo ennen tätä määräaikaa. Voimaantulo riippuu EU:n sisäisten ja EU-maiden kansallisten lainsäädäntömenettelyjen etenemisestä.